

Handläggare
Jonas Engardt
Telefon: 08-50828310

Till
Kulturnämnden
2015-09-22
Nr 6

Remissvar angående betänkandet Myndighetsdatalag (SOU 2015:39)

Stadsarkivets förslag till beslut

Att Kulturnämnden godkänner Stadsarkivets tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Lennart Ploom
Stadsarkivarie

Ärendet

Stadsarkivet har, på remiss fått betänkandet Myndighetsdatalag (SOU 2015:39).

Utredningen har haft i uppdrag att se över den omfattande registerlagstiftning som tillsammans med personuppgiftslagen och annan lagstiftning reglerar hur statliga och kommunala myndigheter ska behandla personuppgifter.

Utredningen bedömer att dagens regelverk är svårförståeligt och i vissa fall inte anpassat till annan lagstiftning och tekniska lösningar för hantering av personuppgifter. Utredningen föreslår därför att dagens regler reformeras och huvudsakligen ersätts av en ny lag – Myndighetsdatalagen – med generella bestämmelser för myndigheters behandling av personuppgifter. Den nya lagstiftningen föreslås gälla för alla myndigheters hantering av personuppgifter, även kommuner.

Stockholms Stadsarkiv

Kungsklippan 6
Box 22063
104 22 Stockholm
Telefon 08-50828310
Växel 08-50828300
Fax 08-50828301
jonas.engardt@stockholm.se
stockholm.se

Arbetet har i huvudsak inneburit ett lagtekniskt reformarbete med inriktning på att göra nu gällande rätt beträffande dataskydd tydligare. Några betydande förändringar vad gäller om och hur myndigheter får behandla personuppgifter föreslås inte.

Utredningen gör bedömningen att ett enhetligt gemensamt ramverk för hanteringen av personuppgifter förstärker integritetsskyddet inom den offentliga verksamheten och främjar myndigheternas möjligheter att erbjuda enskilda bättre offentlig service. Ett annat syfte med förslaget är att förbättra allmänhetens möjlighet till insyn i den offentliga verksamheten.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för Informationsförsörjning och utveckling.

Stadsarkivets synpunkter och förslag

Stadsarkivet delar uppfattningen att nuvarande situation på registerlagområdet är komplicerat och ibland svårt att tillämpa. Enligt Stadsarkivets bedömning är de förslag som den nya Myndighetsdatalagen innebär väl avvägda och underbyggda för att reformera detta lagområde.

Stadsarkivet lämnar nedanstående synpunkter.

Arkivlagstiftningen

Utredningen behandlar i kap 14 arkivlagstiftningen. I betänkandet förs ett resonemang kring de avvägningar mellan bevarande av allmänna handlingar som följer av Arkivlagen och den gallring till skydd för personlig integritet som är Personuppgiftslagens utgångspunkt. Stadsarkivet delar utredningens uppfattning att Arkivlagen med dess bevarandeändamål som huvudregel även framgent ska gälla i den nya lagens bestämmelser om behandling av personuppgifter. Enligt Arkivlagen ska myndigheters arkiv bevaras för att tillgodose insynrätten, förvaltningens behov av tillgång till information och forskning i vid bemärkelse. Som utredningen påpekar skulle en huvudregel som innebär att handlingar gallras så fort de inte behövs i verksamheten åsidosätta starka samhälleliga intressen. Dessa intressen rör grundläggande demokratiska förutsättningar såsom medborgarnas möjlighet till insyn, en effektiv förvaltning och tillgång till arkiv för olika typer av forskning.

Sekretess mellan myndigheter

Utredningen behandlar i kapitel 11 frågan om direktåtkomst till information mellan myndigheter. Direktåtkomst innebär att olika myndigheter genom integrerade IT-lösningar har en direkt åtkomst till information hos varandra. En viktig fråga att hantera i samband med detta är hur sekretessreglerade uppgifter ska hanteras eftersom sekretess gäller mellan myndigheter.

Utredningen föreslår en lösning där direktåtkomst till personuppgifter som är sekretessreglerade tillåts men endast i den utsträckning som anges i en bilaga till lagen eller i annan lag eller förordning.

Stadsarkivet vill här peka på särskilda behov varje arkivmyndighet har i samband med utvecklandet av effektiva e-arkivlösningar. Arkivlagen reglerar att det ska finnas statliga och kommunala arkivmyndigheter. Bland arkivmyndighetens uppgifter finns uppdraget att ta emot och ta hand om arkiv från myndigheter efter överenskommelse eller då de upphört. Efter leverans övergår hela ansvaret för materialet till arkivmyndigheten. I Stockholms stad är Kulturnämnden arkivmyndighet och Stadsarkivet dess förvaltning i arkivfrågor.

Stadsarkivet har i likhet med många andra arkivmyndigheter utvecklat ett e-arkiv med syfte att på ett säkert sätt ta emot, bevara och tillgängliggöra digital information. En komplikation som följer av nuvarande lagstiftning i samband med leveranser uppstår då levererande myndighet har behov av att själv under en tid ha tillgång till arkiverad information. Detta är inget problem då det gäller ej sekretessreglerad information, levererande förvaltning behåller då under en tid kopia hos sig eller söker informationen i e-arkivet. Då det däremot rör sig om sekretessreglerad information går denna lösning inte att tillämpa eftersom sekretessreglerad information inte kan vara tillgänglig både för levererande myndighet och arkivmyndigheten då sekretess råder dem emellan. Detta har Stadsarkivet idag löst genom att etablera ett parallellt mellanarkiv i samma tekniska miljö som e-arkivets slutarkiv. I mellanarkivet äger levererande myndighet informationen och endast de har tillgång till den. Leverans till arkivmyndigheten i formell mening har därmed inte skett vid leverans till mellanarkivet. Alternativet till denna lösning vore att levererande myndighet väntar med att leverera tills behovet av åtkomst klingat av i verksamheten. Detta är enligt vår uppfattning ett dåligt alternativ då det kan ta decennier innan leverans blir aktuell. Informationen riskerar då att förvanskas eller förloras under tiden till följd av att den förvaras i ordinarie

driftsmiljö och inte i den skyddade och kontrollerade miljö som ett e-arkiv utgör och som har till syfte just att ge en säker lagring på lång sikt.

Att tvingas hantera ett mellanarkiv innebär flera nackdelar. Dels driver det onödiga kostnader kopplade till förvaltning av två arkivmiljöer i stället för en, dels innebär leveransarbetet komplicerat och kostnadsdrivande arbete med att avskilja sekretessreglerad information för placering i mellanarkivet. De två arkivmiljöerna med olika informationsägare innebär sämre möjligheter för staden att erbjuda kunder som vill söka och begära ut information en enhetlig och effektiv service.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår Stadsarkivet att direktåtkomst till sekretessreglerad information ska medges generellt mellan arkivmyndighet och levererande myndighet. Att sådan möjlighet ges lagtekniskt innebär inte att den kommer att utnyttjas för varje leverans. I vissa fall är det dock ur både kostnads- och användandeperspektiv det bästa alternativet och ska då efter bedömning från fall till fall av arkivmyndigheten och levererande myndighet kunna användas. Detta är ett behov som är i högsta grad angeläget redan idag varför vi anser att detta bör hanteras lagtekniskt redan i föreliggande lagstiftningsärende. Det är vår bedömning att det relevanta behov av integritetsskydd som finns tillgodoses av det samlade regelskydd som finns i Offentlighets- och sekretesslagen, Personuppgiftslagen och den nya Myndighetsdatalagens föreslagna bestämmelser i §14.

Bilaga

Remiss från Regeringskansliet angående Betänkandet Myndighetsdatalag (SOU 2015:39)